

Bruxelles, den 25. november 2021
(OR. en)

13816/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 416

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Vedr.:	Digitale rettigheder og principper – Orienterende debat

Det Europæiske Råd har fremhævet betydningen af den digitale omstilling for Europas velstand, sikkerhed og konkurrenceevne og for velfærden i vores samfund. I den forbindelse bemærkede det, at Kommissionens meddelelse "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti" er et skridt i retning af at planlægge Europas digitale udvikling i det næste årti¹.

Digitale teknologier ændrer alle aspekter af vores liv og giver hidtil usete muligheder. Covid19-pandemien har radikalt ændret digitaliseringens rolle og den måde, vi opfatter den på, i vores samfund og økonomier og har fremskyndet den. Den har imidlertid også øget den digitale kløft i hele Den Europæiske Union, ikke kun mellem byområder, der er godt forbundet, landdistrikter og fjerntliggende områder, men også mellem dem, der til fulde kan drage fordel af et beriget, tilgængeligt og sikkert digitalt rum, og dem, der ikke kan.

¹ Erklæring fra medlemmerne af Det Europæiske Råd, 25. marts 2021.

Store digitale virksomheder er blevet stadig mere magtfulde, og deres forretningsmodeller og omfattende kontrol over vores data giver dem mulighed for at påvirke vores demokratiske proces. Digitale teknologier øger kløften mellem de fattige og de privilegerede, og de indebærer en række risici med hensyn til tryghed, sikkerhed og begrænsning af valgmuligheder og de grundlæggende frihedsrettigheder. Brud på privatlivets fred, udbredelsen af ulovligt indhold og ulovlige produkter, udbredelsen af desinformation og cyberkriminalitet, risikoen for masseovervågning af borgerne, onlinecensur og skævheder i algoritmer kan hindre en retfærdig og ikkediskriminerende levering af private og offentlige tjenester til borgerne og bliver stadig mere udbredt. Sådanne problemer kan potentielt underminere den europæiske levevis og samfundsmodel. Den digitale omstilling minder i nogen grad om en historisk udvikling, hvor teknologi og fremskridt har påvirket vores samfundsstruktur.

EU har mulighed for og pligt til at vejlede borgerne i en digital tidsalder, hvor folk overvinder deres digitale umodenhed for at blive bevidste om deres digitale rettigheder, og hvor regeringerne klart kan definere deres forventninger til teknologiudbydere både for at sikre individuelle rettigheder og friheder og for at skabe et miljø, hvor presserende samfundsmæssige udfordringer kan tackles.

Som forklaret i det digitale kompas 2030 har EU en vision om et digitalt forandret Europa senest i 2030 i overensstemmelse med europæiske værdier. Det er et Europa, der omfatter innovative virksomheder og handlekraftige borgere i et menneskecentreret, inklusivt, velstående og bæredygtigt digitalt samfund. "Vejen mod det digitale årti", som blev vedtaget for nylig, er et første skridt i retning af yderligere at styrke vores digitale lederskab og øge borgernes og virksomhedernes indflydelse og dermed gøre digitalisering til drivkraften for økonomisk vækst og social velfærd i Europa. Kommissionen arbejder i øjeblikket på digitale rettigheder og principper, der vil sikre en bæredygtig, menneskecentreret og værdibaseret digital omstilling, og den planlægger at fremlægge et forslag inden årets udgang i form af en højtidelig fælles erklæring.

Erklæringen om EU's digitale rettigheder og principper skal tjene som referenceramme for alle europæere, informere og styrke dem i forbindelse med de rettigheder, friheder og principper, der er nedfældet i Den Europæiske Unions retlige ramme, og bidrage til at sikre, at de respekteres online på samme måde som offline. Den bør vejlede de politiske beslutningstagere i en fælles indsats for at definere den europæiske kurs hen imod en bæredygtig, menneskecentreret digital verden og forankre EU's politiske tiltag solidt på vejen mod Europas digitale omstilling. Erklæringen kan derfor også blive et globalt benchmark for håndtering af samfundsmæssige og etiske spørgsmål, der opstår som følge af den digitale omstilling.

Siden Kommissionen første gang bebudede dette initiativ i sin meddelelse om det digitale kompas i marts i år, har den aktivt samarbejdet med borgere og relevante interessenter for at give dem indflydelse. I maj 2021 iværksatte Kommissionen en bred offentlig onlinehøring om et udkast til et sæt digitale principper baseret på en række hovedområder i overensstemmelse med dem, der er identificeret i meddelelsen om det digitale kompas: universel adgang til internettjenester, universel digital uddannelse og færdigheder, der sætter folk i stand til at deltage aktivt i samfundet og i demokratiske processer, tilgængelige og menneskecentrerede digitale offentlige tjenester og administration, adgang til digitale sundhedstjenester, et åbent, sikkert og pålideligt onlinemiljø, beskyttelse af og hjælpemidler til børn og unge i onlinemiljøet, en europæisk digital identitet, adgang til digitale enheder, systemer og tjenester, der er klima- og miljøvenlige og etiske principper for menneskecentrerede algoritmer.

Kommissionen har også afholdt deltagerorienterede workshopper med civilsamfundet og gennemført målrettede interviews og en høring af børn og deres undervisere. Den har desuden gennemført en Eurobarometer-undersøgelse for at indsamle synspunkter på tværs af medlemsstaterne og på tværs af forskellige aldersgrupper med særligt fokus på unge og forskellige sociale baggrunde. Disse høringsaktiviteter har bidraget til udformningen af det udkast til erklæring, som Kommissionen vil foreslå efter samlingen i TTE-Rådet.

- Høringsaktiviteterne viste, at der er bred opbakning til en europæisk erklæring om digitale rettigheder og principper. Resultaterne af Eurobarometer-undersøgelsen viste, at et stort antal (82 %) borgere mener, at det er nyttigt at fastlægge og fremme en fælles europæisk vision for et digitalt samfund ved at udarbejde en liste over rettigheder, principper og værdier.
- Desuden oplyste 77 % af borgerne, at de gerne vil vide mere om deres rettigheder i onlinemiljøet, og et betydeligt antal borgere (34 %) anførte også, at de ikke var klar over, at rettigheder som f.eks. ytringsfrihed, privatlivets fred eller ikkeforskelsbehandling også skal respekteres online.
- Respondenterne i den offentlige høring understregede i mange tilfælde, at Europas digitale samfund bør være baseret på europæiske værdier, og at det vil være afgørende for et digitalt samfund på den "europæiske måde", at ingen lades i stikken.

Der vil blive taget hensyn til resultaterne af høringsaktiviteterne i forslaget til en europæisk erklæring om digitale rettigheder og principper. Erklæringen vil også bygge på nylige erklæringer (såsom Lissabonerklæringen, Berlinerklæringen og Tallinnerklæringen) og på medlemsstatsinitiativer såsom det spanske charter om digitale rettigheder, den italienske erklæring om internetrettigheder, det portugisiske charter om menneskerettigheder i den digitale tidsalder, den danske hvidbog "Mod et bedre samfund med tech-giganter" eller det uofficielle dokument om fremme af retsstatsprincippet i det digitale rum, en menneskerettighedsbaseret tilgang til nye og fremspirende digitale teknologier, fra Slovenien, Tjekkiet, Slovakiet og Østrig.

På denne baggrund opfordres ministrene til at besvare følgende spørgsmål med henblik på drøftelserne:

1. Bør en europæisk erklæring om digitale rettigheder og principper udstikke en kurs for det næste årti og være det første skridt i fastsættelsen af et globalt benchmark sammen med de partnere, der tilslutter sig EU's demokratiske værdier?
2. Er du enig i, at de områder, der er beskrevet ovenfor, er et godt grundlag for en overordnet erklæring om digitale principper for et digitalt årti?